

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Středočeský kraj je největší v republice

Středočeský kraj, který obepíná hlavní město Prahu, je s rozlohou 11.015 kilometrů čtverečních největším krajem v republice. Ve srovnání s ostatními kraji jej tvoří také největší počet okresů (12): Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník.

Středočeský kraj, který obepíná hlavní město Prahu, je s rozlohou 11.015 kilometrů čtverečních největším krajem v republice. Ve srovnání s ostatními kraji jej tvoří také největší počet okresů (12): Benešov, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha-východ, Praha-západ, Příbram a Rakovník.

Také celkovým počtem obcí (1148, z toho 73 měst) výrazně převyšuje ostatní kraje a s více než 1,1 miliónu obyvatel je mezi kraji (včetně hlavního města Prahy) čtvrtý. Region má druhou nejnížší porodnost v republice a po hlavním městě Praze nejstarší obyvatelstvo. Přirozený úbytek obyvatelstva (v roce 1999 to bylo 3619 lidí) je zde však kompenzován vysokou migrací (v tomtéž roce činil přírůstek stěhování 6508 osob).

Region s krajským městem Prahou (jediný kraj, jenž má své sídlo na území jiného kraje) je územně téměř shodný se svými předchůdci vzniklými v letech 1949 a 1960. Zahrnuje rovinaté zemědělské Polabí, bývalé hornické oblasti i bohaté lokality v těsném okolí Prahy. Krajem protékají řeky Vltava a Labe.

Průmyslová výroba je soustředěna především v okolí Prahy a ve velkých městech, jako jsou Kladno a Mladá Boleslav. Zatímco někdejší kladenský hutní gigant Poldi se v posledních letech dostal do existenčních problémů, mladoboleslavská automobilka Škoda se po vstupu německého koncernu Volkswagen stala příkladem úspěšně privatizované firmy, hodnocené jako nejlepší v zemi. Již zahájená výstavba automobilky firem Toyota a PSA Peugeot Citroën v Kolíně, která bude od roku 2005 dodávat na trh až 300.000 malých vozů ročně, ovlivní podnikatelské prostředí celého kraje.

V rámci republiky mají střední Čechy jednu z nejhustších silničních i železničních sítí. Jsou také jedním z krajů nejvíce zatížených kriminalitou. V roce 2000 zde bylo evidováno 40,8 trestných činů na 1000 obyvatel (průměr v ČR byl 38,1). K vážným ekologickým problémům kraje patří kontaminované pozemky po zkrachovaných kladenských hutích či v neratovické Spolaně.

Nezaměstnanost v kraji je ve srovnání s celostátním průměrem dlouhodobě nižší - i díky tomu, že velký počet Středočechů dojíždí za prací do Prahy. Ke konci března bylo v kraji evidováno 6,8 procenta nezaměstnaných (průměr v ČR byl 9,1 procenta). Nejnížší nezaměstnanost nejen v kraji, ale i v rámci celé země,

vykazovaly okresy Praha-západ s 2,5 procenta, Praha-východ s 3,2 procenta a Benešov s 3,4 procenta. Naopak nejvíce nezaměstnaných bylo v okrese Kutná Hora (11,3 procenta).

V kraji je řada významných kulturních památek. Například historické jádro Kutné Hory je jednou z českých památek zapsaných na seznamu UNESCO. Chráněná krajinná oblast Křivoklátsko je první biosférickou rezervací, kterou v roce 1997 organizace UNESCO vyhlásila na území České republiky.

Region se dělí na oblasti s voličstvem zřetelně levicovým (hornické a zemědělské oblasti) a pravicovým (především okolí Prahy). Ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 1996 zvítězila ve středních Čechách ODS s 31,2 procenta hlasů před ČSSD (25,4 procenta). O dva roky později bylo pořadí na prvních místech opačné: sociální demokraté získali 33 procent, ODS zaostala o tři procenta. Rovněž komunální volby v listopadu 1998 zde skončily úspěchem ČSSD a ODS. V sedmi z deseti okresních měst nyní vládou tyto strany společně.

Po krajských volbách v roce 2000 uzavřely koalici ODS a čtyřkoalice. Koalice má v pětadesátičlenném zastupitelstvu kraje 37 zástupců. V krajském zastupitelstvu jsou dále zástupci KSČM (16 mandátů) a ČSSD (12). Hejtmanem je Petr Bendl (ODS).